

KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: KE/041/03470-33/2024.
Ügyintéző: Illés Edina, Holdampf Miklós
Imre Ildikó, Orbán Balázs
Sulyok Zoltán
Wenzdorfer Csilla
Imró Zsuzsanna
Telefonszám: 34/795-888
Tárgy: Green Industry Kft.
– Neszmély 0125/2 hrsz. –
naperómű létesítése –
Előzetes vizsgálat

HATÁROZAT

I.

A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörében eljáró Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya (a továbbiakban: Főosztály), mint a fenti számú ügyben eljáró hatóság a **Green Industry Korlátolt Felelősségű Társaság** (székhelye: 2544 Neszmély, külterület kültelek hrsz. 0125/2.; KÜJ: 104031544; a továbbiakban: Ügyfél), a Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon tervezett naperómű létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentáció alapján lefolytatott előzetes vizsgálati eljárás során az egyes környezeti elemek valamint természet- és tájvédelmi szempontok alapján

kizáró ok merült fel,

ezért

megállapítom,

hogy a Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon tervezett naperómű létesítésére

engedély nem adható.

II.

A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció, továbbá a rendelkezésemre álló egyéb adatok és információk alapján, a helyszín élőhelyi és biotikai sajátosságainak ismeretében megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység – elsősorban az élőhelyek átalakítása/megszűnése által – jelentős negatív hatással lenne a Natura 2000 hálózat „Gerecse” nevű, HUDI 10003 kódszámú madárvédelmi terület jelölésének alapjául szolgáló madárfajok természetvédelmi helyzetére, ezáltal a Natura 2000 hálózat fenntartásának céljaira. A tevékenység a helyszín védett növényfajai, továbbá az egyéb védett és közösségi jelentőségű állatfajok vonatkozásában is jelentős negatív hatások fellépésével járna.

III.

A vizsgált tevékenység alapadatai, és bemutatása

1. Tervezett tevékenység

A Neszmély 0125/2 helyrajzi szám alatt található az egykori timföldgyártás melléktermékeként a vörösiszapot ártalmatlanítására szolgáló zagyártározó.

Az Ügyfél a Neszmély 0125/2 hrsz. alatti ingatlanon a "Green Energy Balance Project, Neszmély" keretein belül, a vörösiszap tároló kazetta rekultivációját, valamint 82,8 MVA teljesítményű naperőmű és 120 MWh hibrid ultrakondenzátor energiatároló rendszer, GEMIS (Graphene Energy Module Innovation System) építését tervezi.

A naperőmű és energiatároló építése a zagyártározó rekultivációjának, a terület hasznosíthatósága okán tervezett.

A rekultivációs tevékenység volumene a rekultiváláshoz használat anyagfelhasználással, míg a naperőmű és energiatárolóhoz GEMIS (Graphene Energy Module Innovation System) kötött tevékenység volumene az előállított és tárolt energiában mérhető. A rekultiváció során a feltöltéshez használat anyagmennyiség mintegy 2.587.000 m³. A tervek szerint négy ütemben és párhuzamosan épül ki a naperőmű és energiatároló, négy darab egyenként 20,7 MW teljesítményű napelemparkot, összesen 82,8 MVA, és vele párhuzamosan négy ütemben, négy darab egyenként 30 MWh teljesítményű hibrid ultrakondenzátor energiatároló rendszert, összesen 120 MWh teljesítménnyel telepítenek.

A tervezett tevékenységgel érintett ingatlan:

Neszmély 0125/2 hrsz.

Területe: 170 ha 8632 m²

A naperőmű és energiatároló területfoglalásának mértéke: 117,14 ha

IV.

Az eljárásban vizsgált környezetvédelmi szakkérdések, megkeresésekre adott tájékoztatások

1. Az állami főépítési hatáskörében eljáró Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda a KE/8/652-2/2024. számú feljegyzésében a területrendezési tervekkel való összhang vizsgálatát elvégezte és a szakkérdés vizsgálata során az alábbi eredményt állapította meg:

„A Környezetvédelmi Hatóság a 2024.09.10.-én kelt, KE/041/03470-8/2024. számú végzésében megkereste hatóságomat a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) 11. § (1) bekezdése és 3. sz. melléklete alapján.

A megkereséshez mellékletként csatolt dokumentációt áttanulmányozva megállapítottam, hogy a Végh&Végh MKT Kft. (Felelős vezető: Végh Szilárd ügyvezető (környezetvédelmi szakértő, klímavédelmi szakértő SZKV 18-0555)) által készített „Green Industry Kft. Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon tervezett „Green Energy Balance Project”, rekultivációs tevékenység, valamint a rekultivációhoz kapcsolódó 82,8 MVA-os naperőmű és 120 MWh hibrid ultrakondenzátor energiatároló rendszer GEMIS létesítési előzetes vizsgálatának tervezézetési tervdokumentációja” tárgyú előzetes környezetvédelmi vizsgálat alapján a tervezett naperőmű létesítése ellentétes a hatályos területrendezési előírásokkal.

A területen a tervek szerint négy ütemben, egyenként 20,7 MW teljesítményű napelemparkot építenek ki, amellyel párhuzamosan 4 darab, egyenként 30 MWh teljesítményű energiatároló rendszer is kiépülne. A megtermelt villamos energia jelentős része a helyi villamosenergia-hálózatba kerül betáplálásra, míg a megtermelt villamos energia másik része, helyszíni fogyasztásként kerül felhasználásra.

A hatályos területrendezési előírásokat a következő jogszabályok tartalmazzák:

- Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv (továbbiakban: MoTrT).
- A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet.
- Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervéről szóló Komárom-Esztergom Megye Közgyűlésének 6/2020. (VI.25.) számú rendelete (továbbiakban KEMTrT.).

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet 7. számú melléklete (továbbá Korm. rendelet) tartalmazza a területrendezési tervek részletes tartalmi követelményeit.

A tervezett naperőmű összteljesítménye meghaladja az 50 MW-ot, mely a Korm. rendelet 7. számú melléklet 1.2.1.11. pontja szerint országos jelentőségű elem, amely a területrendezési tervekben nem szerepel.

Az érintett ingatlant elhelyezkedése szerint a megyei területrendezési terv részben vízgazdálkodási térségbe sorolja, amely az MoTrT 11. § c) pontja alapján: „a vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani”.

A Neszmély, 0125/2 hrsz.-ú ingatlan a megyei területrendezési terv szerint továbbá ökológiai hálózat ökológiai folyosó, tájképvédelmi, földtani veszélyforrás, világörökségi és világörökségi várományos és natúrpark-szelíd turizmusfejlesztési (Gerecse Natúrpark) térségi övezetbe is tartozik.

Az **ökológiai hálózat folyosójának** övezetében az MoTrT. 26. § (6) bekezdése alapján: „Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében az erőművek közül **csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.**”

A KEMTrT. 3. § (4) bekezdése értelmében:

(4) A településrendezési eszközökben nem lehet napelempark elhelyezését lehetővé tevő települési területfelhasználási egységet kijelölni

- a) országos ökológiai hálózat magterületének övezetében,
- b) országos ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében,
- c) NATURA 2000 területekkel és védett természeti területtel érintett területeken,
- d) tájképvédelmi terület övezetében, kivéve a települési területeket,
- e) kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében és
- f) erdők övezetében.

A világörökségi és világörökségi várományos terület övezetben az MoTrT. 31. § (2) bekezdés c) pontja szerint: „a közlekedési, vízgazdálkodási és hírközlő infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a kulturális és természeti örökség értékeinek sérelme nélkül, területi egységüket megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve és a világörökségi kezelési tervnek megfelelően kell elhelyezni.”

A Neszmély, 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon az övezeti érintettségek előírásai alapján nem helyezhető el napelemez erőmű.

A fentiek alapján a napelemez erőmű létesítése ellentétes az Országos Területrendezési Tervvel és Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervével, ezért ahhoz nem járulok hozzá.

Hatáskörömet és illetékességemet a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022 (XII.23.) Korm. rendelet 2. § (1)-(2) bekezdései, a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI.28.) KTM utasítás 35. § h) pontja, valamint a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 3. sz. melléklete 9. sora határozza meg.”

2. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: DINPI) az állami alaptevékenysége köréhez kapcsolódóan táj- és természetvédelmi szempontból a **DINPI/4996-2/2024. számon** az alábbi adatszolgáltatást adta:

„A beruházási területen az alábbi, táj- és természetvédelmi szempontú kijelöléssel érintett területek találhatóak:

- az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Natura2000 Kr.) által kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó, HUDI10003 kóddal Gerecse néven jelölt különleges madárvédelmi terület;
- a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben (a továbbiakban: MTrT.) lehatárolt országos ökológiai hálózat övezetének ökológiai folyosó övezete;

- az MTrT. által megállapított, továbbá a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 3. mellékletében lehatárolt tájképvédelmi terület övezete.

Igazgatóságunkon a legutóbbi (2023. szeptemberében, a 3564/4/2023. üi. sz. levelünk mellékleteként adott) adatszolgáltatásunk óta újabb biotikai adatok nem kerültek dokumentálásra.

Észrevételeink a bemutatott előzetes vizsgálati dokumentációval (a továbbiakban: EVD) kapcsolatban

A korábban megismert, a tárgyi ügyhöz kapcsolódó dokumentációkhoz képest a jelenleg bemutatott beruházás táj- és természetvédelmi hatásait tekintve nem változott érdemben.

A telek 170 ha-nyi területéből tervezetten 117 ha-t vesznek igénybe a napelemcellák. Megítélésünk szerint a rekultivációt követően tervezett hasznosítás, ez a 117 ha területű napelempark az eddigi 30 ha-os tájsebet egy más jellegű, sokkal nagyobb tájsebre „cserélné le”, ha a tájseb definícióját tekintjük („A tájseb ökológiai, termőhelyi, a tájképi adottságok jelentős mértékű megváltoztatásának maradandó nyoma, helye.” Láng István: Környezet és természetvédelmi lexikon II. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2002. 365. oldal), amivel tájvédelmi szempontból nem értünk egyet, hivatkozással a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. 7. § (2) f) pontban foglaltakra, amely szerint a tájsebeket a táj jellegének megfelelően kell rendezni.

Az EVD egyébként nem tér ki a tájra gyakorolt hatások vizsgálatára. (ld. 314/2005. Korm.r. 4. számú melléklet 6. fe))

A dombos táj tereprendezésére vonatkozóan szintén nem tartalmaz elegendő információt a dokumentáció. (ld. 314/2005. Korm.r. 4. számú melléklet 1.bh))

A 4.1 fejezetben a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében várható természeti állapotváltozás leírása továbbra is csak általánosságban ír egy-egy bekezdést a cserjeirtás és a gyepfeltörés hatásairól, a beruházás konkrétumai nélkül.

A területen kijelölésre került természetvédelmi szempontból nem művelhető terület – azonban a kijelölés indokai nem kerülnek bemutatásra. (Egyébként ott is lesznek napelemek, ebben a tekintetben a dokumentáció magának mond ellent. 20,21. o → 37. o.) Miképpen tervezik ezt a területet alkalmassá tenni arra, hogy a területen található védett növények ide kerülhessenek áttelepítésre, amint az EVD írja? Az egyes áttelepítésre kerülő védett növényfajokat tekintve, mik az áttelepítés konkrét intézkedései, lépései, miképpen tervezik biztosítani az áttelepített fajok hosszú távú fennmaradását?

Továbbra is fenntartjuk korábbi véleményünket, amely szerint Igazgatóságunk a vörösiszap-tározó tényleges területének rekultivációját fontosnak tartja, azt támogatja, de csak annak a területére, azaz arra a 30 hektárra korlátozódhat, ahol fizikai valójában a tó, tározó található. A helyreállítás során nem elfogadható, hogy a környező közösségi jelentőségű Natura 2000 területből a tározó tényleges területénél sokkal nagyobb kiterjedésű terület károsodjon.

Igazgatóságunk részletes biotikai adatokkal nem rendelkezik a tárgyi területről, annak korábbi és jelenlegi zárt jellegéből fakadóan. Munkatársaink nem, vagy csak részben tudtak adatgyűjtést végezni a tárgyi területen. Mindezek miatt írtuk korábbi leveleinkben, hogy a terület részletes faunisztikai, botanikai felmérését elengedhetetlenül fontosnak tartjuk a beruházás hatásainak megítéléséhez.

Élővilágvédelmi szempontból azért is hiányosnak tartjuk a dokumentációt, mivel a területen, vagy annak környezetében fészkelő, átvonuló és táplálkozó (terepi ismereteink szerint potenciális hatásviselő) madárfajok közül pl. a parlagi pityer és a vándorsólyom vizsgálatát sem említi.

A bemutatott rekultivációs változatok esetében több százezer köbméter saját anyag felhasználás valószínűsíthető. Ez védett madárfajok élőhelyét szüntetné meg, és teljes mértékben szembe megy azon természetvédelmi kezelői törekvéssel, mely a már beállt vegetáció zavartalanságát védené.

A kedvezőtlen hatások mérséklésére vonatkozóan javasolt intézkedések közt az EVD 212. oldalán az szerepel: „Inváziós fásszárúak (bálványfa, akác, ezüstfa) mérgezés útján történő eltávolítása.” Nem tartjuk elégségesnek, hogy az inváziós fásszárúak eltávolítására vonatkozóan mindössze ennyi szerepeljen a dokumentációban. Az ezüstfát nagyon problematikus kiirtani, a bálványfával, akáccal valamivel jobbák a tapasztalatok. Javasoljuk, hogy törzsinjektálást és hajtáskenést végezzenek, mindezt lehetőleg megfelelő alaposággal kidolgozott özönnövény-visszaszorítási beavatkozási terv alapján.

A beruházásra vonatkozó 2022-es dokumentációban olvashattuk, hogy igen jelentős tereprendezés várható („A legmagasabb és legalacsonyabb pontok között ~80m-es szintkülönbségek is vannak. A komplett terület szintjeinek átalakítása tervezett, ezek alapján a jelenleg még egyenetlen és jelentős szintkülönbségekkel bíró telepítési helyszín síkra rendezése van előirányozva.”). A mostani dokumentációban a dombos táj síkra való

tereprendezése nincsen ilyen egzakt módon kifejezve, pedig a napelemtáblák elhelyezése ezt feltételezi. (Csak a 173. o-on szereplő térképen van sárgával színezve a terület, ahonnan anyagot vesznek el, és zölddel, ami feltöltésre kerül – de hogy ez számszerűen mit jelent, nincs bemutatva.) Ha viszont így van, ott (117 ha-on (?)) az eredeti vegetáció teljesen megszűnik, így az ennek következtében várható természeti állapotra gyakorolt hatásra ki kellett volna térni az EVD-ben.

Területrendezési tervekkel való ellentét:

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MTrT.) 26. § (6) bekezdése szerint az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

A Neszmély 0125/2 hrsz-ú ingatlan Komárom-Esztergom Vármegye Területrendezési Terve szerint mezőgazdasági illetve vízgazdálkodási térség. Az MTrT. 11. § c) szerint vízgazdálkodási térségbe sorolt terület nem sorolható olyan különleges beépítésre nem szánt övezetbe, amely a naperőműpark elhelyezését lehetővé tenné.

A Komárom-Esztergom Vármegye Területrendezési Tervéről szóló önkormányzati rendelete 3. § (4) szerint a településrendezési eszközökben nem lehet napelempark elhelyezését lehetővé tevő települési területfelhasználási egységet kijelölni

- b) országos ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében,
- c) NATURA 2000 területekkel és védett természeti területtel érintett területeken,
- d) tájképvédelmi terület övezetében, kivéve a települési területeket.

Az EVD-ben az szerepel, hogy kezdeményezték a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés 6/2020. (VI.25.) önkormányzati rendeletének módosítását, hogy a 3. § (4) bekezdésében foglalt közttség alól kivételt képezzenek a rekultivációval érintett területek. A fenti előírás azonban a hatályos állapot szerint még érvényes, és az MTrT-vel való ellentétet nem is oldaná fel a megyei területrendezési terv esetleges módosítása.

Véleményünk szerint az EVD-ben szereplő paraméterekkel a védett természeti értékek, továbbá a Natura 2000 hálózat és elemeinek jelentős károsodása, veszélyeztetése nélkül nem adható ki a tervezett tevékenységek elvégzéséhez szükséges természetvédelmi engedély.

A jelenleg tervezett beavatkozások nagyságát és módját természetvédelmi szempontból egyértelműen károsnak ítéljük meg. Natura 2000 jelölő madárfajok, illetve természetvédelmi oltalom alatt álló növényfajok élőhelyének megszűnését nem tartjuk elfogadhatónak.”

3. A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Budapesti Bányafelügyeleti Osztálya (a továbbiakban: Bányafelügyelet) **SZTFH-BANYASZ/11404-3/2024. számon** az alábbi tájékoztatást adta:

„A Bányafelügyelet nyilvántartása alapján megállapította, hogy a tárgyi ingatlan az Országos Felszínmozgás Kataszter alapján felszínmozgás-veszélyes. A vizsgált terület bányatelekkel, nyilvántartott ásványvagyonnal nem érintett.

A Bányafelügyelet a tárgyi ügyben csatolható dokumentummal nem rendelkezik.

A Bányafelügyelet a tárgyban jelzett létesítéshez a további észrevételeket teszi:

A bauxit feldolgozása során keletkező vörösiszap a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 49. § 43. pontja értelmében bányászati hulladéknak minősül. A Bt. 44. § (1) bekezdés n) pontja értelmében a bányászati hulladék kezelése, és az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése, valamint bezárása és utógondozása a bányafelügyelet hatáskörébe tartozik.

A Bányafelügyelet a tárgyi megkereséshez melléklet dokumentáció alapján megállapította, hogy Kérelmező nem létesíthet naperőművet a tárgyi ingatlanon található vörösiszap tározó közvetlen területén, mert a vörösiszap tározó bányászati hulladékkezelő létesítményt nem zárták be.

Kérelmező 2024. augusztus 26-án a tárgyi hulladékkezelő létesítmény bezárásának engedélyezését kérelmezte a Bányafelügyeletnél. A Bányafelügyelet a bányászati hulladékkezelő létesítmény bezárásának engedélyezési eljárása során, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 1. táblázat 10. sora alapján a Komárom-Esztergom Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, az 1. melléklet 1. táblázat 102. és 103. sora alapján a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékkezelési Főosztály szakhatósági állásfoglalását kérte.

A Bányafelügyelet az engedélyezési eljárása során az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján megkereste a területi vízügyi és vízvédelmi hatóságot, a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot.

A Bányafelügyeletnél a tárgyi hulladékkezelő létesítmény bezárásának engedélyezési eljárása jelenleg még folyamatban van. A napelempark létesítésére a bezárást követően, annak megfelelő végrehajtását igazoló határozat birtokában kerülhet csak sor.

A Bányafelügyelet hatásköre a Bt. 44. § (1) bekezdés n) pontján, illetékessége a Bt. 43. § (1) bekezdésén alapul.”

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály (a továbbiakban: Vízügyi és Vízvédelmi Osztály) 30408/473-1/2024.ált. számon vízügyi és vízvédelmi szakkérdés vizsgálatát követően az alábbi megállapításokat tette:

„A Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon lévő vörösiszap tározó bányászati hulladékkezelő létesítmény bezárásának, rekultivációjának engedélyezéséig, valamint a terület víztelenítéséig, illetve az ehhez kapcsolódó esetleges vízjogi engedélyezési eljárások lefolytatásáig nem eldönthető, hogy a tevékenységből vízügyi és vízvédelmi szempontból jelentős környezeti hatás valószínűsíthető-e.”

V.

Természet- és tájvédelem:

A beküldött dokumentációban foglaltak ismeretében, továbbá a rendelkezésemre álló adatok, információk és tapasztalatok alapján – figyelemmel a DINPI véleményére is – **az előzetes vizsgálatral érintett, Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon létesíteni tervezett naperómű (a továbbiakban: tárgyi naperómű) létesítését nem javaslom.**

Földtani közeg védelme:

A beadott dokumentáció alapján kármentesítési és földtani közeg védelmi szempontból a tervezett napelempark létesítéséhez, a napelemtáblák telepítéséhez, az előzetes vizsgálati eljárásban benyújtott dokumentáció elfogadásához nem járulok hozzá.

Hulladékgazdálkodás:

A Neszmély 0125/2 hrsz. alatti ingatlant érintő bizonytalanságokra, mint kizáró okra tekintettel, a naperómű létesítésének engedélyezéséhez – hulladékgazdálkodási szempontból – nem járulok hozzá.

Levegőtisztaság-védelem:

Az Ügyfél a telephelyen található vörösiszaptározó kiporzásának megakadályozására pormentesítési feladatokra kötelezett, melyeket nem teljesített és azok teljesítése a jelen dokumentációban ismertetett alapján sem biztosított.

A benyújtott dokumentáció alapján, **a tárgyi létesítmény engedélyezését nem javaslom.**

VI.

Eljárási költségként az Ügyfél igazoltan megfizetett 250.000,- Ft, (azaz kettőszáz-ötvenezer forint) összegű igazgatási szolgáltatási díjat eljárása során, melynek viselője az Ügyfél.

VII.

Jelen határozattal szemben annak közlésétől számított **15 napon belül** a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz címzett, de a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához – gazdálkodó szervezet a fellebbezést kizárólag elektronikus úton (azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH), a <https://epapir.gov.hu> honlapon) lehet előterjeszteni) – benyújtandó **indokolással ellátott fellebbezésnek** van helye.

A fellebbezés illetékének összegét, 5.000 Ft-ot, (azaz ötezer forintot) – a közlemény rovatban az iktatószám feltüntetésével – a Magyar Államkincstárnál vezetett „Eljárási illetékbevételei számla” megnevezésű 10032000- 01012107-00000000 számlaszámra kell átutalni. A fellebbezési illeték átutalása esetén a teljesítését igazoló befizetési bizonylat másolatát a fellebbezési kérelemhez mellékelni kell.

INDOKOLÁS

Az Ügyfél a Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon tervezett naperómű létesítésére vonatkozóan előzetes vizsgálati dokumentációt terjesztett elő 2024. szeptember 3. napján.

Az Ügyfél által végezni tervezett tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 3. sz. mellékletének 128. pont d) alpontja (*Egyéb, az 1-127/A. pontba nem tartozó építmény vagy építményegyüttes beépített vagy beépítésre szánt területen védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén 0,5 ha területfoglalástól vagy 50 parkolóhelytől*) szerint történik, melynek alapján a Khvr. 3. § (1) bekezdés a) pontja értelmében előzetes vizsgálati eljárást kell lefolytatni.

Fentiek nyomán – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 50. § (1) és a 37. § (2) bekezdéseinek megfelelően – 2024. szeptember 3. napján közigazgatási eljárás indult; melynek ügyintézési határideje a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 67. § (2) bekezdése értelmében 45 nap, amibe nem számítanak be az Ákr. 50. § (5) bekezdése a) pontja szerinti időtartamok.

A Kvt. 67. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az előzetes vizsgálati eljárást 45 nappal meghosszabítottam.

A Khvr. 3. § (3)-(4) bekezdései szerinti közleményt közzétettem.

Az Ákr. 55. § (1) bekezdésének megfelelően az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 3. pontja alapján tárgyi eljárásába szakhatóságot kellett bevonní a tényállás tisztázása érdekében. 2024. október 1. napján hatályba léptek az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvény, valamint az egyes hatósági hatáskörök változásáról szóló 257/2024. (VIII. 29.) Korm. rendelet azon rendelkezései, amelyek a hivatásos katasztrófavédelmi szervek egyes hatósági hatáskörei – így a vízügyi és vízvédelmi hatósági hatáskörök – a kormányhivatalokhoz kerültek át. A Vízügyi és Vízvédelmi Osztály a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. melléklet 2. és 3. pontjai alapján tárgyi ügyben vízügyi és vízvédelmi szakkérdések vizsgálatában működik közre.

Az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján megkerestem a tevékenység helye szerint illetékes jegyzőt, valamint a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 11. § (1) bekezdése és 3. sz. mellékletének alapján a – népegészségügyi, örökségvédelmi, talajvédelmi, termőföldvédelmi, állami főépítési, erdővédelmi és hulladékgazdálkodási feladatkörében eljáró – kormányhivatalt és a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 20. §-a alapján Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságot.

A kérelemnek és mellékleteinek a Khvr. 3. § (2) bekezdése és 4. sz. melléklete szerinti vizsgálatát követően – az Ákr. 44. §-a alapján kibocsátott – végzéssel hiánypótlásra hívtam fel az Ügyfelet, amelynek megfelelően eleget tett.

Fentiekre tekintettel az Ákr. 41. § (2) bekezdése alapján mellőztem az Ákr. 41. § (1) bekezdése szerinti sommás eljárás szabályait és a teljes eljárás szabályai szerint jártam el.

A tárgyi eljárás során az alábbi természeti és környezeti igénybevételeket állapítottam meg a tervezett tevékenység környezeti hatásaival összefüggésben:

1. Természet- és tájvédelem:

A Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlan (a továbbiakban: tárgyi ingatlan) természet- és tájvédelmi területi érintettségei:

- a Natura 2000 hálózat „Gerecse” nevű, HUDI 10003 kódszámú madárvédelmi területe,
- a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben kihirdetett „ökológiai hálózat” ökológiai folyosó övezete,
- a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelettel kihirdetett „tájképvédelmi terület” övezete.

A tárgyi ingatlanon folytatott tevékenységekkel kapcsolatos korábbi természetvédelmi hatósági eljárások:

Az Ügyfelet az Osztály 2021. évben – DINPI bejelentése nyomán lefolytatott eljárásában – természetvédelmi bírsággal sújtotta (KE/041/04975-4/2021.). A szankció jogalapja az Ügyfél által folytatott, engedély nélküli útkialakítás kapcsán történt gyepfeltörés volt. A bírság kiszabásával párhuzamosan az eredeti állapot helyreállítására történő kötelezés is megtörtént.

2022. évben, KE/041/00773/2022. számon természetvédelmi engedélyezési eljárást folytattam le az Ügyfél kérelme alapján. Az engedélyezés tárgya a Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon történő gyepfeltörés és terület helyreállítás (cserjeirtás) volt. Az eljárás során hiánypótlási felhívás keretében Natura 2000 hatásbecslés benyújtására szólítottam fel az Ügyfelet, melynek a megadott határidőn belül nem tett eleget, ezért az eljárás megszüntetéséről döntöttem.

2022. évben az előző bekezdésben foglaltak tekintetében, az Ügyfél kérelmére ismételten természetvédelmi engedélyezési eljárást folytattam le, melyet KE/041/02705-14/2022. sz. határozatommal zártam. Nevezett határozat a kérelmezett tevékenységeket 30 hektár vonatkozásában engedélyezte, a kérelmezett fennmaradó területrészek (360.051 m²) tekintetében elutasította.

2023. évben az Ügyfél kérelmére újabb természetvédelmi engedélyezési eljárást folytattam le cserjeirtás és gyepfeltörés tekintetében, melyet KE/041/03140-7/2023. sz. határozatommal zártam. Nevezett határozat a kérelmezett tevékenységeket a döntés 1. mellékletét képező ÁNÉR élőhelytérképen U4, U9, U10 kódokkal jelölt területrészeken (kb. 31 hektár kiterjedésben) engedélyezte, a nem az imént nevesített 3 kód valamelyikével jelölt területekre vonatkozóan elutasította.

Fent hivatkozott természetvédelmi engedélyek lényegében a vörösiszap-tározó területére és közvetlen szegélyére vonatkozóan engedték a kérelmezett tevékenységek elvégzését, továbbá a KE/041/03140-7/2023. sz. határozat egy kisebb, degradált területrésze a tározótól É-ra.

Az Osztály fenti határozatainak meghozatalakor kiemelt figyelmet fordított a DINPI állásfoglalásaira, a Natura 2000 területek- és a Natura 2000 hálózat elemei károsodásának megelőzése/elkerülése érdekében. A DINPI – mely szerv egyúttal a tárgyi ingatlanra és környezetére vonatkozó biotikai adatok gazdája is – van leginkább tudatában a tárgyi ingatlant érintő, felelősen engedélyezhető tevékenységekkel és az azokhoz társuló területnagyságokkal, továbbá az érintett helyszín és tágabb környezete tekintetében adott esetben fellépő negatív hatásokkal. Ezért a kérelmezett tevékenységekkel érinthető területrészek (területnagyságok) meghatározása alapvetően a DINPI természetvédelmi szakmai véleményére támaszkodott.

Fentiekhez kapcsolódik, hogy az Osztály tárgyi ingatlanon az Ügyfél fásításban tervezett fakitermelését – első alkalommal a DINPI kezdeményezése nyomán – 2023. évben három alkalommal (határozatok száma: KE/041/00561-2/2023., KE/041/01688-2/2023., KE/041/02597-2/2023.), 2024. évben további egy alkalommal korlátozta (határozat száma: KE/041/02418-3/2023.), az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 104/A. § (1) bekezdésének bb) pontja alapján.

A fásításban tervezett fakitermelést korlátozó határozatok alapján kizárólag az idegenhonos, valamint invazív fa- és cserjefajok váltak kitermelhetővé (fehér akác, fekete dió, gyalogakác.. stb.), az őshonos fafajok kitermelését a határozatok megtiltották, ezáltal igazodtak a cserjeirtásról és gyepfeltörésről rendelkező határozatokhoz, a fenntartandó Natura 2000 területek (és élőviláguk, így az azon lévő őshonos fák) megőrzését szolgálva. Ezen döntések kialakítása során is mindvégig mérvadó volt a DINPI természetvédelmi kezelői véleménye.

A tárgyi ingatlanon jelenleg tervezett tevékenység természet- és tájvédelmi szempontok alapján történő kiértékelése és azok viszonyulása az előzményekhez:

Fentieknek ellentmondóan, tárgyi naperómű létesítése kapcsán benyújtott tervek jelentős kiterjedésű olyan területrészeket is érintenek – az előzetes vizsgálati dokumentáció (a továbbiakban: EVD) szerint összesen 117,14 hektárt – melyek a fent hivatkozott természetvédelmi engedélyből adódóan nem érinthetők beavatkozásokkal és létesítésekkel.

A naperómű elhelyezésének alapvető feltétele lenne, hogy a felszíni beavatkozásokat (gyepfeltörés, cserjeirtás) lehetővé tevő természetvédelmi engedélyben megjelölt területhez igazodjon a létesítményt befoglaló terület, továbbá a tározó feltöltése miatt semminemű talaj-letermelés és felszín-átalakítás ne történjen a környező (nem érinthető) területről.

A benyújtott tervek ezzel az alapfeltétellel teljesen szembe mennek. A naperómű területfoglalására kizárólag a KE/041/03140-7/2023. sz. határozatban megjelölt terület az irányadó! (ld. a DINPI véleményét is)

A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció (a továbbiakban: Nat. dokumentáció) naperómű területfoglalását bemutató 2. ábráján feltüntetett területfoglalásnál a hiánypótlásra felhívó végzésünkre benyújtott dokumentumban bemutatott területfoglalás bár kisebb, de szintén jelentős kiterjedésben érint (a fentiek értelmében) beavatkozásokkal nem érinthető Natura 2000 területet.

Fentieket tovább súlyosbítanak a jelentős rétegmagassággal tervezett feltöltések és tereprendezések, melyek az általuk érintett területrészekben a vegetáció teljes megsemmisülésével járnának. (ld. a dokumentáció részeként benyújtott „Green Energy Balance Project Neszmély” nevű dokumentum 3. oldalán, a 2. fejezetben (rekultiváció) szereplő zöld-sárga színű ábrát.)

Megjegyzem, hogy az EVD 20-21. oldalainak ábráin bemutatott „*kijelölt természetvédelmi szempontból nem művelhető terület*”, továbbá „*a védett növények áttelepítésére kijelölt terület*” olyan területrészt érint, melyről anyagot vesznek el a feltöltéshez. (Ellentmondás!)

Ide kapcsolódik, hogy a „tájképvédelmi terület” övezetében fekvő tárgyi ingatlan tájképi megjelenését a talaj-letermelések, illetve talajjal történő feltöltések (szint kiegyenlítés), eleve az ingatlan teljes területét átfornálnák, a tájképi megjelenést (ezen belül a természetes felszíni formákat) megváltoztatnák, amit a naperómű egységeinek megjelenése tovább fokozna. (ld. a KEMTrT.-ben foglalt kizáró tényezőt is)

A vörösiszap-tározót környező Natura 2000 területek átalakítása a hozzájuk kötődő védett természeti értékek elfogadhatatlan mértékű károsításával, élőhelyük megszűnésével járna. Ezt a DINPI sem fogadja el, illetve támogatja. Ld. a DINPI jelen eljárás során megfogalmazott véleményéből kiemelt alábbi szövegrészt:

„A jelenleg tervezett beavatkozások nagyságát és módját természetvédelmi szempontból egyértelműen károsnak ítéljük meg. Natura 2000 jelölő madárfajok, illetve természetvédelmi oltalom alatt álló növényfajok élőhelyének megszűnését nem tartjuk elfogadhatónak.”

*

Natura 2000 hatásbecslés (ld. a fentiekben leírtakat is)

A Natura 2000 érintettség okán, az Ügyfél által benyújtott dokumentáció részét képezte a kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció is, melyre figyelemmel jelen eljárás keretében Natura 2000 hatásbecslést is le kellett folytatnom az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) alábbi rendelkezései alapján:

- A Korm. rend. 10. § (1) bekezdése értelmében „*olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – vizsgálni kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.*”
- A Korm. rend. 10. § (2) bekezdése szerint „*amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni.*”

- A Korm. rend. 10. § (3) bekezdése szerint „**a terv kidolgozója, illetve a beruházó a 14. számú mellékletnek megfelelően hatásbecslési dokumentációt készít, amely alapján a hatásbecslést a természetvédelmi hatóság végzi. A hatásbecslési dokumentációt a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján a természetvédelem szakterület megfelelő részterületén szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő is elkészítheti.**”
- A Korm. rend. (5) bekezdés szerint „**a hatásbecslést – az e §, valamint a 10/A. § rendelkezéseinek figyelembevételével –**
 - a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik;
 - a környezeti hatásvizsgálati, illetve az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban kell lefolytatni, ha a beruházás a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló jogszabály hatálya alá tartozik; vagy
 - az a)–b) pontok alá nem tartozó esetekben a természetvédelmi hatóság hatósági, illetve szakhatósági eljárásában vagy szakkérdés vizsgálata során kell lefolytatni.”

A Korm. rend. 2. § e) pontja értelmében „**különleges madárvédelmi terület: az 5. melléklet szerinti, olyan közösségi szempontból jelentős természeti értékekkel rendelkező terület, amelyen az 1. A) számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfaj, valamint az 1. B) számú mellékletben meghatározott vonuló madárfaj jelentős állománya, illetve élőhelye található, különös tekintettel a nemzetközi jelentőségű és egyéb vizes élőhelyekre;**”

A fenti bekezdésben hivatkozott madárfajok jelentős állománya, illetve élőhelye alapján jelölték ki a különleges madárvédelmi területeket, ezért **a Korm. rend. 1. A) és 1. B) mellékletében nevesített fajok Natura 2000 jelölő fajnak minősülnek.**

A Natura 2000 területet érintő hatások megállapításának szempontjából a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció tartalmi követelményeit a Korm. rend. 14. számú melléklete alapján értékeltem és megállapítottam, hogy nevezett dokumentáció a tartalmi követelményeknek megfelel.

AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLETRE ÉS ÉLETKÖZÖSSÉGEIRE GYAKOROLT HATÁSOK TEKINTETÉBEN AZ ALÁBBIKAT ÁLLAPÍTOTTAM MEG:

- Különleges madárvédelmi terület lévén, közösségi jelentőségű élőhelyek kijelöltsége hiányában, a site státuszából kiindulva az egyes jelölő élőhelyi érintettségek informálisan kezelendők. Az Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer (Á-NÉR) szerint érintett élőhelyek: E2, H5a, H5a x P2b, OC, OC x P2b, P2b, P2b x H5a, P2b x S6, P8, RB, RB x P2b, S6, S6 x P2b, **U10, U4, U9** (Az utolsó három, kivastagított élőhelytípus érinthető gyepfeltéréssel és cserjeirtással a KE/041/03140-7/2023. sz. határozat szerint).

A tárgyi ingatlanon fészkelő, Korm. rend. 1.A) mellékletében nevesített Közösségi jelentőségű madárfajok, feltüntetve a vonatkozó sorszámot és a hazai védettség szintjét:

- **tövisszúró gébics/Lanius collurio**, 247. sor, védett
- **karvalyposzáta/Sylvia nisoria**, 234. sor, védett
- **erdei pacsirta/Lullula arborea**, 215. sor, védett

A tekintetükben fellépő hatások:

A Nat. dokumentáció szerint mindhárom faj esetén rövid ideig tartó zavarással kell számolni, a beruházási terület keleti részén viszont kb.10-13 ha-on a cserjés fennmarad, ami potenciális élőhelyként szolgál a fajoknak.

Ez a terület ugyanakkor az EVD 20. oldalának ábráján sárga színnel van jelölve, azaz olyan helyszín, melyről anyagot vesznek el a feltöltéshez. (Ellentmondás!)

A tárgyi ingatlanon fészkelő, Korm. rend. 1.B) mellékletében nevesített, Az Európai Közösség területén rendszeresen előforduló egyéb, vonuló madárfajok, feltüntetve a vonatkozó sorszámot és a hazai védettség szintjét:

- **gyurgyalag (Merops apiaster)**, 160. sor védett
- **partifecske (Riparia riparia)**, 172. sor védett

Tárgyi ingatlanon megfigyelt, alkalmoszerűen előforduló, illetve „átrepülő” Natura 2000 jelölő, egyúttal hazai védett/fokozottan védett madárfajok:

- darázsölyv (*Pernis apivorus*)
- parlagi sas (*Aquila heliaca*)
- kígyászölyv (*Circaetus gallicus*)
- kerecsensólyom (*Falco cherrug*)
- hamvas küllő (*Picus canus*)
- fekete harkály (*Dryocopus martius*)
- közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*)
- örvös légykapó (*Ficedula albicollis*)

A benyújtott (korábban hivatkozott) térképi ábrákat összevetve a biotikai adatpontokkal és az egyes területrészeket érintő felszínalakító munkálatokkal (feljebb részletezve), kétséget kizáróan megállapítottam, hogy a tervezett létesítés, illetve az azt megalapozó, jelentős földmunkával járó felszínalakítások (szintrendezések, feltöltések...stb.), gyakorlatilag a teljes vegetáció megsemmisülésével járnának, megszüntetve a Natura 2000 terület kijelölése alapjául szolgáló (és számos egyéb védett) madárfaj élőhelyeit és táplálkozó helyeit. Ez természetvédelmi szempontból elfogadhatatlan, továbbá az érintett Natura 2000 terület kijelölésének és fenntartásának céljaival szembemegy.

Tárgyi ingatlan védett növényfajai:

- tavaszi hérics (*Adonis vernalis*)
- magyar repcsény (*Erysimum odoratum*)
- borzas len (*Linum hirsutum*)
- hangyabogáncs (*Jurinea mollis*)
- pusztai árvalányhaj (*Stipa pennata*)
- védett nőszőfű fajok (*Epipactis sp.*)- DINPI adatbázisa alapján

A benyújtott (korábban hivatkozott) térképi ábrákat összevetve a biotikai adatpontokkal és az egyes területrészeket érintő felszínalakító munkálatokkal, a növényfajok esetében is kétséget kizáróan megállapítottam, hogy a tervezett létesítés, illetve az azt megalapozó, jelentős földmunkával járó felszínalakítások (szintrendezések, feltöltések...stb.), a teljes vegetáció megsemmisülésével járnának, megszüntetnék ezen növényfajok élőhelyeit. A növény-áttelepítésre kijelölt, tárgyi ingatlan K-i szélén piros straffozással megjelölt helyszín tervezett szerepének betöltése is ellentmondásos, figyelemmel arra, hogy sárga színnel, feltöltő anyag elvételre van kijelölve. Természetvédelmi szempontból ez szintén elfogadhatatlan!

Fentieken túl, a DINPI adatbázisa előfordulási pontokat tartalmaz az alábbi védett (adott esetben Natura 2000 jelölő) fajok tekintetében:

- óriásnünüke (*Meloe cicatricosus*), védett
- erdei béka (*Rana dalmatina*), védett
- molnárfecske (*Delichon urbicum*), egyéb vonuló, 176. sor védett
- eurázsiai hód (*Castor fiber*), Korm. rend. 2.A) mellékletében felsorolt közösségi jelentőségű faj (28. sor), továbbá az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős állatfaj
- kis vöcsök (*Tachybaptus ruficollis*), Korm. rend. 1.B) melléklet 37. sor, egyéb vonuló

Ezen állatfajok megőrzésének kilátásai hasonlóak a fenti fajoknál leírtakkal, továbbá a fent részletezett fajokon felül, valószínűsíthetően számos további védett és közösségi jelentőségű faj hatásviselő volna.

További megállapítások:

- A naperómű jelen tervek szerinti megvalósítása mind a Natura 2000 hálózat „Gerecse” nevű, HUDI 10003 kódszámú madárvédelmi területének más Natura 2000 területekkel való koherenciájára nézve (szegélyesen helyezkedik el a site-on belül), mind az ökológiai hálózat (ökológiai folyosó övezete érintett) koherenciájára nézve jelentős negatív hatást hordozna magában.
- Véleményem megformálására (és döntés meghozatalára) a Natura 2000 területek- és a Natura 2000 hálózat elemei károsodásának megelőzése/elkerülése érdekében került sor.

Véleményem a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) és a Korm. rend. alábbi jogszabályhelyei támasztják alá (a teljesség igénye nélkül):

- A Tvt. 5. § (1) bekezdése szerint **„Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában”**. Védett természeti értéknek minősül a Tvt. 4. § e.) pontja szerint az „e törvény vagy más jogszabály által védetté, fokozottan védetté nyilvánított – kiemelt természetvédelmi oltalomban részesülő – élő szervezet egyede, fejlődési alakja, szakasza, annak származéka, illetőleg az élő szervezetek életközösségei, továbbá barlang, ásvány, ásványtársulás, ősmaradvány.”
- A Tvt. 5. § (2) bekezdése szerint **„A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.”**
- A Tvt. 8. § (1) bekezdése szerint **„A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”**
- A Tvt. 9. § (1) bekezdése szerint **„A vadon élő szervezetek igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.”**
- A Tvt. 17. § (1) bekezdése alapján **„A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.”**
- A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint **„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”**
- A Tvt. 43. § (1) bekezdése szerint **„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”**
- Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rend. 4. § (1) bekezdése szerint **„a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”**
- A Korm. rend. 8. § (2) bekezdése értelmében **„a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely – a 4. § (1) bekezdésére figyelemmel – a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.”**

2. Földtani közeg védelme:

Az érintett területen kármentesítési eljárás van folyamatban. Az elvégzett tényfeltárás adatai alapján a földtani közeg szennyezettségét mutatták ki az Nsz-3 és az Nsz-5 jelű furatban. A mért értékek az Nsz-3 jelű furatban 71,2 mg/kg nikkel tartalom (határérték: 40 mg/kg); Nsz-5 jelű furatban 88,4 mg/kg króm tartalom (határérték: 75 mg/kg) és 75,9 mg/kg nikkel tartalom.

Az Nsz-3 furatban a magas nikkel koncentráció a 15-18 méteres; míg az Nsz-5 fúrásban a magas króm és nikkel koncentráció a 30-33 méteres mélységközben jelentkezett.

Az elvégzett vizsgálatok alapján a felszín alatti vízkészlet molibdén szennyezettségét, valamint egy-egy mintában az ammónium és nikkel határérték túllépését tapasztalták. A szomszédos ingatlanokon nitrát és szulfát határérték túllépést tártak fel.

Az 594-13/2016. számú, tényfeltárási záró-dokumentációt elfogadó és jóváhagyó, egyben a kötelezettet kármentesítési monitoring végzésére kötelező határozatban (továbbiakban: határozat) megállapításra került 'D' kármentesítési célállapot határérték nikkel, króm, molibdén, ammónium, szulfát, arzén, cink, nátrium komponensekre vonatkozóan. A KE/041/0001424/2021. számú módosító határozat alapján a kötelezett a Green Industry Korlátolt Felelősségű Társaság lett.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 3. § 4. pontja alapján: „4. (D) kármentesítési célállapot határérték: hatósági határozatban előírt koncentráció, amit a kármentesítés eredményeként kell elérni az emberi egészség és az ökoszisztéma, illetve a környezeti elemek károsodásának megelőzése érdekében ...”

A határozatban megállapításra került, hogy

„A kármentesítés további szakaszában a felszín alatti víz megtisztítását kell megvalósítani. A szennyeződés kiterjedése és a szennyezéssel terhelt talaj nagy tömege miatt a telephelyen észlelt talajvízszennyezés kármentesítésére kevés reális lehetőség kínálkozik, ráadásul valamennyi beavatkozás csak komplexen valósítható meg. A szennyezés felszámolására az alábbi lehetőségeket vette a záródokumentáció figyelembe:

- 1) a teljes hulladéktömeg elszállítása hasznosításra ..., illetve műszaki védelemmel ellátott, veszélyes hulladéklerakóban történő ártalmatlanításra. Előnye, hogy végleges megoldást jelent, mert a szennyezés utánpótlódása megszűnik és a lerakó területét is hasznosítani lehet, ugyanakkor a több millió m³-es hulladéktérfogat elszállítási és kezelési költsége óriási kiadást jelentene, ráadásul a terület egyes részein szükségessé váló, szennyeződésmentes talajjal történő feltöltéshez további források bevonása is szükséges lehet.
- 2) A résfallal történő körbezárás a szennyezés továbbterjedésének megakadályozását szolgálná, de a szennyeződések mértéke nem csökkenne, csak a résfallal körbezárt területre koncentrálódna. Megvalósítási költsége - a felszín alatti víz rendkívüli mélysége miatt - valószínűleg megközelíti az előző megoldás költségeit.
- 3) A leginkább költség-hatékony megoldásnak a néhai zagytározó vízzáró fedőréteggel való letakarása és így a hulladékban lévő szennyezők csapadékvízzel történő további kimosódásának megakadályozása, azaz a teljes körű rekultiváció mielőbbi végrehajtása tűnik. A végleges lezárást követően, amennyiben azt a talajvíz monitoring eredmények indokoltá teszik, a szennyezett talajvíz in situ módszerekkel történő kármentesítése is eredményesen, bár csak nagyon lassan történhet meg”

A lefedés mellett a szennyezettségi viszonyok alakulását monitoring vizsgálatokkal lehetne nyomon követni. Kármentesítési monitoring jelentéseket, illetve kármentesítési monitoring záró-dokumentációt a kötelezett nem nyújtott be. Így jelenleg a szennyezettség alakulásáról a hatóság adatokkal nem rendelkezik.

Az előzetes vizsgálat hiánypótlásában *egy darab* monitoring kút kialakítását tervezik, a kút elhelyezkedését figyelembe véve *ez a több ponton* már kimutatott szennyezettség időbeli alakulásának nyomon követésére nem elégséges.

A tározó kialakításakor több tucat – két vízadó szintre is szűrőzött – kút került kialakításra, amelyek körülölelték a tározót, így a vörösiszappal borított tér nyugati oldalán is kialakításra került néhány kút.

A határozat azt is megállapította, hogy:

„A monitoring rendszer karbantartása, felújítása elodázhatatlan. Ennek keretében meg kell történnie a vízmintavételre alkalmatlan kutak szakszerű eltömedékelésének, a nem megfelelő kutak melléfúrásos technológiával történő felújításának, a figyelőkút hálózat redukciójának és a Duna irányában, az elfolyási oldalon új, a felszín alatti vízkészlet esetleges minőségi változását észlelni képes kutak kialakításának.”

A tározó monitoring kútjainak műszaki állapotáról, a szükséges eltömedékelésről, esetleges melléfúrásos felújításának szükségességéről adatok nem állnak a hatóság rendelkezésére, arról a dokumentáció sem tett említést, azonban a napelemek terv szerinti elhelyezése esetén a tározó nyugati oldalán lévő kutak szakszerű megszüntetése, felújítása, a *kármentesítés szempontjából kiemelten fontos üzemeltetése* lehetetlenülhetne el, így kármentesítési szempontból a napelempark terv szerinti kialakítása – a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) 8. § c) pontját figyelembe véve (a tevékenység „úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését. - nem elfogadható.

3. Hulladékgazdálkodás

Az Ügyfél a Neszmély, külterület 0125/2 hrsz. alatti ingatlanon lévő bezárás előtt álló vörösiszap-tározó területén – a rekultiváció tervezett ütemeit követve – négy ütemben megvalósítva naperómű és energiatároló létesítését tervezi. A tervek szerint négy darab, egyenként 20,7 MW teljesítményű naperóműpark és vele párhuzamosan négy ütemben, négy darab, egyenként 30 MWh teljesítményű hibrid ultrakondenzátor energiatároló rendszer telepítése történne.

A tervezett naperómű park megvalósításának alapvető feltétele a Neszmélyi VIII. számú vörösiszap-tározó végleges bezárása. Tárgyi eljárással párhuzamosan az Ügyfél az ingatlanon lévő vörösiszap-tározó bányászati hulladékkezelő létesítmény bezárásának engedélyezésére irányuló eljárást kezdeményezett az illetékes hatóságnál, mely eljárásban a Főosztály szakhatóságként vett részt.

A vörösiszap-tározó bezárásának engedélyezésére irányuló eljárásban benyújtott dokumentáció áttanulmányozása során megállapítást nyert, hogy az hulladékgazdálkodási szempontból hiányos, mely hiányosságokból adó bizonytalanságokra tekintettel a hulladékkezelő létesítmény tervek szerinti bezárásának

engedélyezése jelentős környezeti kockázattal jár, így a létesítmény tervek szerint történő bezárásához nem járultam hozzá.

(Megjegyzés: az Ügyfél „Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon lévő vörösiszap-tározó bányászati hulladékkezelő létesítmény bezárásának engedélyezésére irányuló kérelmét a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Bányafelügyelet) SZTFH-BANYASZ/10055-26/2024. számú határozatában elutasította.)

A tervezett naperómű park megvalósításának alapvető feltétele a Neszmélyi VIII. számú vörösiszap-tározó végleges bezárása, melyre vonatkozóan benyújtott tervek alapján – a tervek hiányosságaiból adódó bizonytalanságokra tekintettel – megállapítást nyert, hogy a hulladékkezelő létesítmény tervek szerinti bezárásának engedélyezése jelentős környezeti kockázatot rejt magában.

A tervezett naperómű park megvalósításával összefüggő hatások – hulladékgazdálkodási szempontból – a Neszmély VIII. vörösiszap-tározó bezárásával összefüggő bizonytalanságokra tekintettel jelenleg nem ítélték meg egyértelműen, mely a tervezett beruházás engedélyezése szempontjából kizáró oknak minősül.

4. Levegőtisztaság-védelem

Az Ügyfél a 2544 Neszmély, 0125 hrsz. alatti telephelyére (a továbbiakban: telephely) vonatkozó KE-06/KTO/05176-4/2020. számú határozattal módosított 3420-9/2018. számú végleges határozatba foglalt levegőtisztaság-védelmi engedélye (a továbbiakban: lejárt levegőtisztaság-védelmi engedély) 2023. július 15. napján lejárt. Az Ügyfél tárgyi telephelyen folytatott tevékenységére vonatkozóan, levegőtisztaság-védelmi engedélykérelmet jelen eljárás megindításáig nem nyújtott be, így a telephelyen folytatott tevékenységét érvényes levegőtisztaság-védelmi engedély nélkül végzi.

Az Ügyfél részére az engedélyköteles légszennyező diffúz forrás engedély nélküli üzemeltetése miatt, levegőtisztaság-védelmi bírság és kötelezés (intézkedési terv a vörös iszap tározóból eredő légszennyezést okozó kibocsátás megszüntetése és megelőzése érdekében) kiszabására került sor, KE/041/03134-6/2024. iktatószámom.

A lejárt levegőtisztaság-védelmi engedély III. fejezet 1. pont 12. alpontja szerint, a VIII. számú vörösiszap-tározó mellett az uralkodó szélirányokban **legalább 2 mérőponton negyedévente** szálló porra (PM₁₀) és a nehézfémek közül legalább az arzénra (As) és a nikkelle (Ni) vonatkozó **méréseket kell végezni.**

A tározóból kijutó –PM₁₀ frakciójú por és nehézfémeket tartalmazó – légszennyező anyagok, vélelmezhetően veszélyeztetik az egészséget, többek között környezetkárosodást okozhatnak, vagy környezetveszélyeztetés következhet be.

A benyújtott dokumentáció szerint az Ügyfél az időjárás előrejelzések figyelembevételével előzetesen felkészül a locsolási munkálatok elvégzésére, melyeket szükség esetén helyszíni kitelepüléssel hajt végre. A locsolással történő kiporzás csökkentés nem elég hatékony a porzás teljes megakadályozására, különösen erős, viharos szellőkések esetén, amikor a locsolás ellenére is porzás következhet be. A telephely kiporzásával kapcsolatban az elmúlt időszakban több közérdekű bejelentés is érkezett.

A telephelyen negyedéves pormérést **2022. évben végeztek utoljára.** Az Ügyfél a telephelyen található vörösiszaptározó kiporzásának megakadályozására pormentesítési feladatokra kötelezett, melyeket nem teljesített és azok teljesítése a jelen dokumentációban ismertetett alapján sem biztosított. A terület kiporzása által okozott tényleges levegőterhelés jelenlegi mértéke nem ismert, csak számítás alapján becsült (nem mérési eredmények alapján bemutatott, ahogy arra az Ügyfél a levegőtisztaság-védelmi engedélyében kötelezett volt).

A benyújtott dokumentáció alapján, **a tárgyi létesítmény engedélyezését nem javaslom.**

5. Környezeti zaj- és rezgésvédelem

A létesítési tevékenység a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Zvr.) hatálya alá tartozó környezeti zajkibocsátással jár. A létesítés során a munkagépek, helyszíni munkaeszközök valamint az anyagokat szállító gépjárművek okozta zajkibocsátással kell számolni, amely hatás átmeneti.

Az üzemelési tevékenység a Zvr. hatálya alá tartozó környezeti zajkibocsátással jár. A számítások alapján a hatásterület védendő létesítményt nem érint, a tervezett létesítés az üzemben működő zajforrásokkal együttesen sem okoz jelentős változást a telephely környezeti zajkibocsátásában.

Zaj- és rezgésvédelmi ügyekben a hatósági jogkört a Zvr. 4. § (3) bekezdés b) pontja alapján a területi környezetvédelmi hatóság gyakorolja.

Az eljárásban vizsgált környezetvédelmi szakkérdés vizsgálatok tényét, azok eredményét és az annak alapján meghatározott egyedi előírásokat – a Kvt. 66/A. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelően – e határozat IV. fejezetében valamint az Indokolásban rögzítettem. A jelen határozat IV. fejezetében rögzített szakkérdés vizsgálatok a Kvt. 66/A. § (3) bekezdés b) pontja alapján a következőket tartalmazzák.

A hulladékgazdálkodási feladatkörben eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály a KE/046/05467-5/2024. számú szakkérdés véleményében** tett megállapításait jelen határozat V. fejezetében és az Indokolás „A tárgyi eljárás során az alábbi környezeti igénybevételeket állapítottam meg a tervezett tevékenység környezeti hatásaival összefüggésben: 5. Hulladékgazdálkodás” részében rögzítettem.

Az állami főépítési hatáskörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda a KE/8/652-2/2024. számú feljegyzésében** a területrendezési tervekkel való összhang vizsgálata során tett megállapításait jelen határozat IV. fejezet 1. pontjában rögzítettem.

A DINPI a **DINPI/4996-2/2024. számú** tájékoztatását jelen határozat IV. fejezet 2. pontjában rögzítettem.

A **Bányafelügyelet SZTFH-BANYASZ/11404-3/2024. számú** tájékoztatását jelen határozat IV. fejezet 3. pontjában rögzítettem.

A termőföldvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2.** a termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a **15079/2/2024. számú szakkérdés vizsgálatáról készült véleményében az alábbiakat állapította meg:**

- „Az elektronikus felületről letöltött dokumentációkat megvizsgálva az alábbiakat állapítottam meg:
 - A neszemélyi 0125/2 helyrajzi számú ingatlan nem minősül termőföldnek, így hatásköröm hiányát állapítom meg.

INDOKOLÁS

Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály KE/041/03470-8/2024. számú levelében megkereste az ingatlanügyi hatóságot, hogy a fenti tárgyú ügy kapcsán a földvédelmi szakkérdés vizsgálatát végezze el.

A csatoltan megküldött dokumentációk alapján megállapítottam, hogy a tervezett beruházással érintett ingatlan nem minősül termőföldnek, így hatásköröm hiányát állapítottam meg.

Amennyiben a beruházás érintene termőföldterületeket, úgy időleges és/vagy végleges más célú hasznosítás engedélyezését kell kérni hatóságunktól.

Az eljárás tárgyát képező földrészlet termőföldekkel szomszédos, ezért azok megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény nem akadályozhatja.

Az építési munkafolyamatok a szomszédos termőföldek minőségét és mennyiségét nem veszélyeztetheti, különös figyelemmel az építési tevékenység során keletkező taposási kárra, illetve a keletkező melléktermékek elhelyezésére.

A szakkérdés vizsgálata során az ingatlanügyi hatóság a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8 §.-ban foglaltak érvényesülését vizsgálja.

A szakkérdés vizsgálatával összefüggésben eljárási költség nem merült fel.

Hatóságom hatásköréről a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a 43. § (5) bekezdése, illetékességéről a 3. § (3) bekezdés b) pontja, továbbá a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése rendelkezik.”

A talajvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálatát elvégezte és a KE/040/1685-2/2024. számú szakkérdés véleményében az alábbiakról tájékoztatott:**

„Az eljárás során megállapítottam, hogy az eljárással érintett ingatlan „kivett zagytározó” megnevezésű, a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. 2. § 19. pontja alapján nem minősül termőföldnek, valamint szomszédságában sem található termőföld, így osztályom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 17.§-a alapján hatáskörének hiányát állapította meg.

Osztályom illetékességéről és hatásköréről a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. Rendelet 3.§ (2) bekezdése és 52.§ (1) bekezdése rendelkezik.”

Az örökségvédelmi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály** a kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően **a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a szakkérdés vizsgálatról készült KE/028/473-2/2024. számú feljegyzésében az alábbi eredményt állapította meg:**

„A közhiteles hatósági nyilvántartás jelenlegi adatai alapján a vizsgált tervezési területen három nyilvántartott régészeti lelőhely található. A vizsgálati dokumentációhoz csatolt régészeti hatástanulmány részletesen elemzi ezek kivitelezés során felmerülhető érintettségét. A hatástanulmány megállapításai alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a napelemes rendszer telepítésekor csak a legdélebbi lelőhely (55936; „Neszvény – Tekereshát”) esetében fordulhat elő a valós fizikai érintettség.

Ennek a lelőhelynek a megléte, tényleges kiterjedése, fizikai állapota azonban a kutatottság híján teljesen ismeretlen. A nyilvántartás adatai alapján a lelőhely tényleges lokalizációja is bizonytalan.

Megjegyzendő mindazonáltal, hogy amennyiben a kapacitásnövelő beruházás a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 7. § (20) bekezdése értelmében "nagyberuházásnak" minősül, úgy a Kötv. 23/C. § (1) bekezdése alapján a tervezési területre vonatkozólag előzetes régészeti dokumentációt (ERD) kell készíttetni a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Régészeti Intézetével (1088 Budapest, Múzeum krt. 14-16.). Az ERD készítése során a megjelölt, potenciálisan veszélyeztetett régészeti lelőhely vélelmezhető területének szondázó kutatása segíthet meghatározni a kivitelezés során elvégzendő régészeti mentesítő munkákat.

Mindezek figyelembe vétele esetén a tervezett tevékenység környezetvédelmi engedélyezése örökségvédelmi szempontból nem kifogásolható.

A szakkérdés vizsgálata során a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2022. (XII. 21.) MvM utasítás 24-27. §-aiban foglaltakat, és a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal egységes ügyrendje szerinti eljárásrendet alkalmaztam.”

A népegészségügyi feladatkörében eljáró **Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály**, a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően **a szakkérdés vizsgálatot elvégezte és a szakkérdés vizsgálatról készült KE-06/NEO/01486-2/2024. számú feljegyzésében az alábbi eredményt állapította meg:**

„A népegészségügyi feladatkörében eljáró Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatal a <https://komarom-filr.kh.gov.hu> honlapra feltöltött dokumentációt áttanulmányozta, és az abban foglaltakat figyelembe véve, a tevékenység környezetvédelmi engedélyezését közegészségügyi szempontból kizáró ok nem merült fel.”

„A vizsgálat eredményének indokolása:

Az üzemeltetéshez a területen állandó tartózkodás nem szükséges, a telephelyen tartózkodó karbantartók telepített szociális konténerben tartózkodnak. A tevékenység végzése során nem történik vízkivétel. A vizigényt palackozott vízzel oldják meg. A keletkező szociális szennyvíz gyűjtése az ideiglenesen telepített szociális konténerekben történik. A szennyvíz zárt tárolóinak rendszeres ürítése biztosítandó. A keletkező kommunális hulladék a közszolgáltató részére kerül átadásra. A tervezési területtől nyugati, délnyugati irányban található, a legközelebbi védendő objektum kb. 850 m-es távolságban található. A kivitelezési tevékenység nem okoz jelentős, zajterhelési határértéket meghaladó zajterhelést a védendő objektumnál, annak mértéke nem különül el az alapzajtól. Az üzemelés állandó személyzetet nem igényel, ebből adódóan a kapcsolódó forgalom okozta zajkibocsátás elhanyagolható mértékű. Számítások alapján megállapítható, hogy a naperőmű üzemelése nem okoz jelentős, zajterhelési határértéket meghaladó zajterhelést a védendő objektumnál. Felhagyás során a zajterhelés a kivitelezési zajterheléshez hasonló lesz. A telephelyen bejelentésköteles pontforrás nem található, és a jövőben sem telepítenek, így hatásterület megállapítása nem indokolt. A telephelyen vonalforrásként eseti alkalommal a karbantartók gépjárművei jelennek meg. A gépjárművek eseti levegőterhelése elhanyagolható mértékű. A naperőmű és energiátároló felhagyása nem

tervezett, folyamatos karbantartással, a megrongálódott/elhasználódott panelek cseréjével az élettartam növelhető. Amennyiben mégis felhagyásra kerülne, a beépített anyag függvényében a bontott anyagok kerülnek kiszállításra, melynek levegőterhelő hatása a telepítéshez hasonló. A naperőmű és energiatároló üzemeltetése normál üzemben nem veszélyezteti a felszíni és felszín alatti vizeket, a felszíni és felszín alatti vízkészletekre nincs hatással. Üzemszerű tevékenység (naperőmű működése) során a földtani közeg nem szennyeződik. A kivitelezés során havária, üzemanyag és hidraulikai olaj elfolyása esetén fordulhat elő a földtani közeg felszínén kismértékű lokális jellegű szennyeződés. Tekintettel arra, hogy a kivitelezés zagytározón valósul meg, így csak a felső réteg szennyeződik, melyet felszámolnak, megakadályozva a szennyeződés földtani közegbe történő beszivárgását. Az előre gyártott alkatrészek összeszerelése valósul meg a kivitelezés során, az építési hulladékok mennyisége várhatóan csekély lesz. A tervezett tevékenység hulladék képződésével nem jár. A bontás során a telepített eszközök és berendezések kerülnek elbontásra. A keletkező hulladékokat a hatályos jogszabályoknak megfelelően kell gyűjteni és engedéllyel rendelkező részére átadni.”

„A vizsgálatot megalapozó, ill. követelményeket tartalmazó jogszabályok megnevezése:

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés és 3. mellékletben foglalt táblázat 3. sora; a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 4. §, 13. § (1) bekezdés és 2. melléklet 1. pont.”

Az erdővédelmi feladatkörében eljáró Pest Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály a **PE/ERDŐ/06375-2/2024. számú szakkérdés vizsgálatában** az alábbiakat állapította meg:

„A fenti hivatkozási számmal megküldött, a Green Industry Kft. 0125/2 helyrajzi számú területet érintő naperőmű létesítése tárgyú előzetes vizsgálatnál kapcsolatban erdészeti hatósági szempontból **kifogást nem emelek.**

INDOKOLÁS

A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály megkeresésében a 624/2022. (XII.30.) Kormányrendelet 11. § (1) bekezdése és 3. számú melléklete alapján szakkérdés vizsgálatát kérte az erdészeti hatósági hatáskörben eljáró Pest Vármegyei Kormányhivataltól (továbbiakban: erdészeti hatóság).

A szakkérdés vizsgálat során az erdőre gyakorolt hatásokat, valamint ha az eljárás során vizsgált beruházás vagy tevékenység erdő igénybevételével jár, akkor az erdő igénybevételének engedélyezhetőségét kell vizsgálni.

A megküldött dokumentációt áttekintve megállapítottam, hogy a tervezett létesítmény nem érint közvetlenül az Országos Erdőállomány Adattárban erdőként vagy egyéb részletként nyilvántartott területet. Az érintett Neszmély 0125/2 helyrajzi számú földrészlet részterületén található a Neszmély 64 F erdőrészlet egy része, azonban a beruházás ezt a területet nem érinti. A tervezett naperőmű a környező erdőkre gyakorolt közvetett hatása várhatóan nem jelentős, ezért erdészeti hatósági szempontból annak létesítését nem kifogásolom.

A Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztályának illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése állapítja meg.”

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály (a továbbiakban: Vízügyi és Vízvédelmi Osztály) **30408/473-2/2024.útt. számon vízügyi és vízvédelmi szakkérdés vizsgálatát** követően az alábbiakat állapította meg:

„A Kormányhivatal a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 8. melléklet 2. és 3. pontjai alapján tárgyi ügyben vízügyi és vízvédelmi szakkérdések vizsgálatában működik közre.

Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: **Bányafelügyelet**) az Ügyfél a Neszmély 0125/2 hrsz.-ú ingatlanon lévő vörösiszap tározó bányászati hulladékkezelő létesítmény bezárásának engedélyezésére irányuló kérelmét elutasította figyelemmel a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörben kiadott KE/041/3567-4/2024. ügyiratszámú szakhatósági állásfoglalására, mely döntését többek között az alábbiakkal indokolta:

„A korábbi vizsgálatok alapján a vörösiszap-test alsó része képlékeny, még mélyebben folyós állapotban van. A dokumentáció nem határozza meg a teljes rétegvastagságot, így a fedőréteg teljes súlyát sem, arra

vonatkozóan vizsgálatok nem készültek, hogy a vörösiszaptest a fedőréteg súlyát megtartja-e, az nem préselődik ki oldalt a ránehezülő súly alatt, a terv szerinti rétegvastagságokkal történő rekultiváció nem támogatható, az bizonytalanságokat hordoz magában, a Kvt. 6. § (2) bekezdésének előírása („elővigyázatosság elve”) sem biztosítható.”

A vörösiszap-test esetleges mozgása hatással lehet a felszín alatti vizek minőségére, melyet vizsgálni szükséges.

A tervdokumentációban rögzítésre került, hogy a területen kiépítésre került egy összekötő árok, amely a vízfolyás vizét a tervezési területre vezeti, így ott egy tó alakult ki. A vízrajzi térkép szerint a Dunaszentmiklósi vízmosás (Tekeresi patak) medre a területen kialakult tavon halad keresztül, melyet a víztelenítés előtt tisztázni szükséges. A beruházás megvalósítása előtt a területet víztelenítése a vízfolyás kezelőjével egyeztetett módon történhet, szükség esetén vízjogi engedélyezési eljárás lefolytatását követően. Vizsgálni kell, hogy a víztelenítés milyen hatással van a vörösiszap-testre, mely a beruházás megvalósításához szükséges terepfeltöltést (anyag használat, műszaki megoldás) befolyásolhatja.

A bánya bezárását követően szükséges a felszín alatti vizek monitorozása és esetleges szennyezések nyomon követése érdekében. A figyelőkiút hálózat kialakítása befolyásolhatja a napelemek elhelyezhetőségét.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Neszmély területe érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi kategóriába tartozik.

A tervezési terület nem érinti vízbázis védőövezetét.

A tervezési terület nem érint nagyvízi medret. A tervezett beruházás megvalósításához szükséges építési munka (terepfeltöltés, terület víztelenítés) hatással van a vizek lefolyására, mederfenntartásra.

A benyújtott dokumentációból nem eldönthető teljeskörűen, hogy a tevékenység a felszíni és felszín alatti vizekre mennyiségi és minőségi szempontból milyen hatást gyakorol.

A Kormányhivatal felhívja a figyelmet a következőkre:

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 28/A. §-a szerinti vízimunka elvégzése, vízállésművek megépítése, üzemeltetése vízjogi engedély köteles tevékenységnek minősül.

A vízjogi engedélyezési eljáráshoz benyújtandó melléleteket a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és melléleteiről szóló 41/2017. (XII.29.) BM rendelet tartalmazza.

A szakkérdés vizsgálata az alábbi jogszabályok figyelembevételével történt:

- a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet,
- a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet,
- a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízállésművek védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet,
- a nagyvízi meder, parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet
- a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (**a továbbiakban: Korm. rendelet**) 10. § (1) bekezdés 1. pontján és a 10. § (3a) bekezdésén alapul, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 1. pontja.

A KE/041/03470-6/2024. számú végzéssel megkerestem Neszmély Község Jegyzőjét és az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően – a Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján – nyilatkozatát kértem tárgyi tevékenységnek a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési eszközökkel való összhangjára vonatkozóan. A letöltési igazolás tanúsága alapján a KE/041/03470-6/2024. számú megkeresés a Tatai Közös Önkormányzati Hivatal Neszmélyi Kirendeltsége részére 2024. szeptember 10. napján kézbesítésre került. A megkeresésemre a döntéshozatal napjáig válasz nem érkezett.

*

Fentiek, valamint a DINPI, az állami főépítési feladatkörében eljáró kormányhivatal véleményei, továbbá a környezeti elemek (természet- és tájvédelmi, földtani közeg védelmi, levegőtisztaság-védelmi, hulladékgazdálkodási szempontból) tekintetében a tervezett tevékenység a dokumentációban fellelhető bizonytalanságok és ellentmondások okán a napelempark létesítése nem támogatható.

Fentiekre tekintettel, a **Khvr. 5. § (2) bekezdés a)pont ca) alpontja** alapján döntöttem, melyet a rendelkező részben rögzítettem. (I. fejezet)

A Natura 2000 területet érintő hatások megállapításának szempontjából a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció tartalmi követelményeit a Korm. rend. 14. számú melléklete alapján értékeltem és a Korm. rend. 15. számú mellékletében foglaltakra hivatkozással megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység az élőhelyek átalakítása/megszűnése által, az érintett Natura 2000 terület kijelölése alapjául szolgáló madárfajok természetvédelmi helyzetére jelentős negatív hatással járna, mindezekre figyelemmel a jelen határozat II. fejezetében foglaltak szerint döntöttem.

Az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költségként – figyelemmel az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII.28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontjára – az Ügyfél igazoltan megfizetett 250.000,- Ft, (azaz kettőszáz-ötvenezer forint) összegű igazgatási szolgáltatási díjat – a Kvt. 95/A. §-ának megfelelően – a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: Rend.) 2. § (1) bekezdése és 1. sz. mellékletének 35. főszáma alapján.

Jelen határozat VI. fejezete – az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően – az Ákr. 124. §-án, 125. § (1) bekezdésén, 126. § (1) bekezdésén és a 129. § (1) bekezdésén alapul.

A határozattal szembeni fellebbezési jogot az Ákr. 112. §-ának megfelelően – az Ákr. 118. § (2) bekezdése és 118. § (3) bekezdése szerint – az Ákr. 116. § (1) bekezdése, a Khvr. 26/A. §-a biztosítja. A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 19. §-a határozza meg; minderről az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján tájékoztattam az Ügyfelet.

A jogorvoslati illetékről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 29. § (2) bekezdése, a 73. § (1) bekezdése és az eljárási illeték megfizetésének és megfizetése ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII.20.) PM rendelet rendelkezik. (VII. fejezet)

Hatáskörömet a Kr. 5. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 6. § (1) bekezdés c) pontja, illetve a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III.12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hkr.) 2. § (1) bekezdése, illetékességemet a Kr. 2. § (1) bekezdése, a Korm.rendelet 2. § (1) bekezdése és a Hkr. 1. § (2) bekezdése állapítja meg.

Tatabánya, az elektronikus bélyegző szerinti időpontban

Dr. Kancz Csaba főispán nevében és megbízásából

Makra Gábor
főosztályvezető

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.